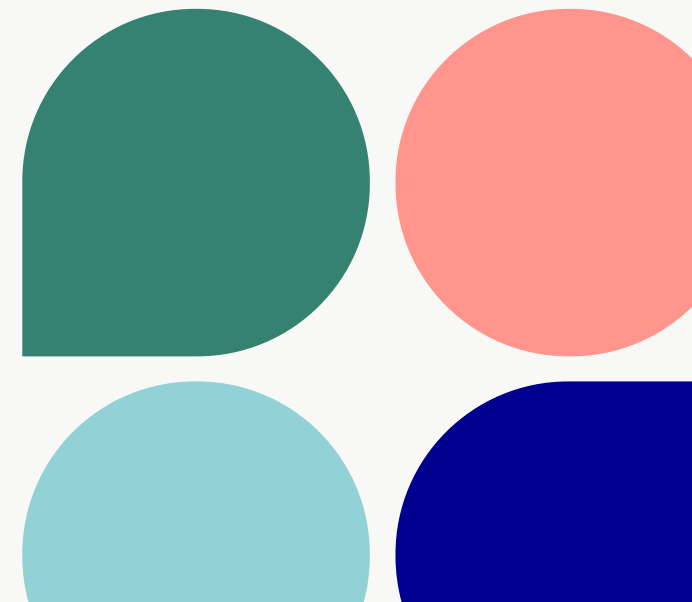

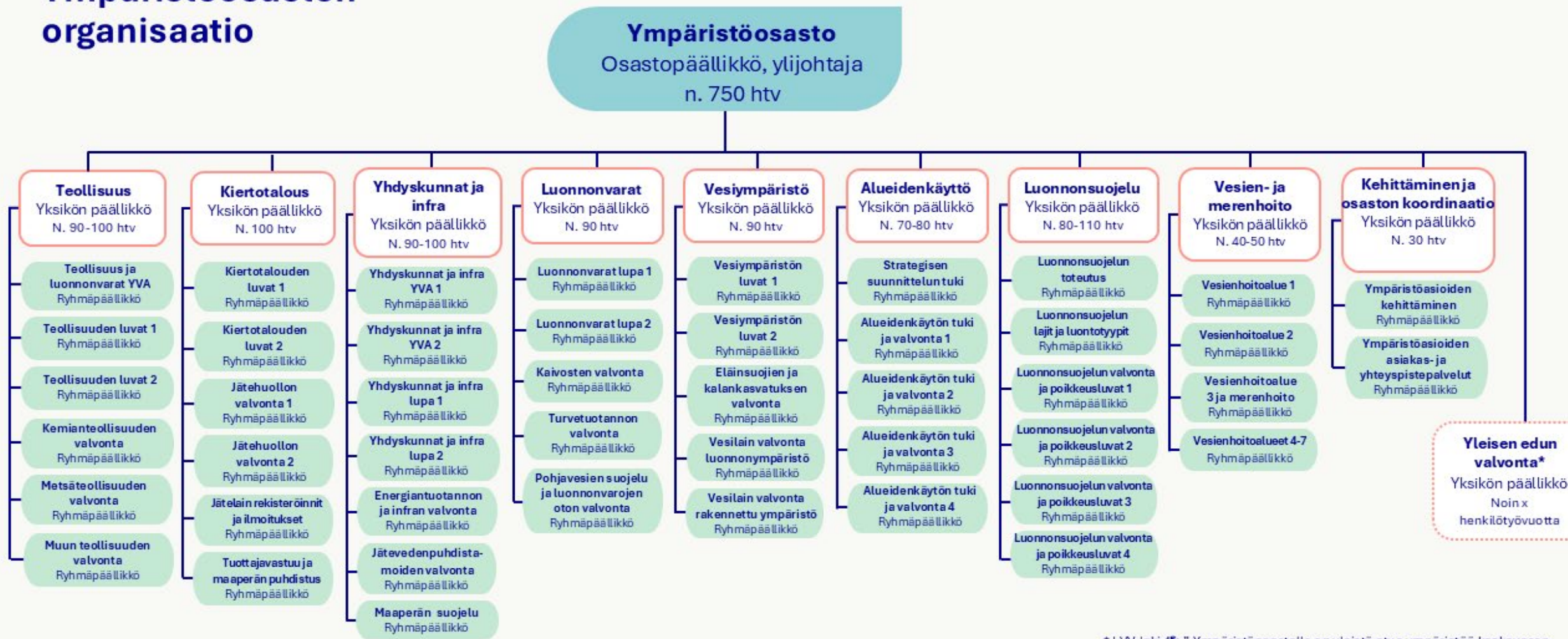
Ympäristövastuu

VAK-päivä 5.2.2026

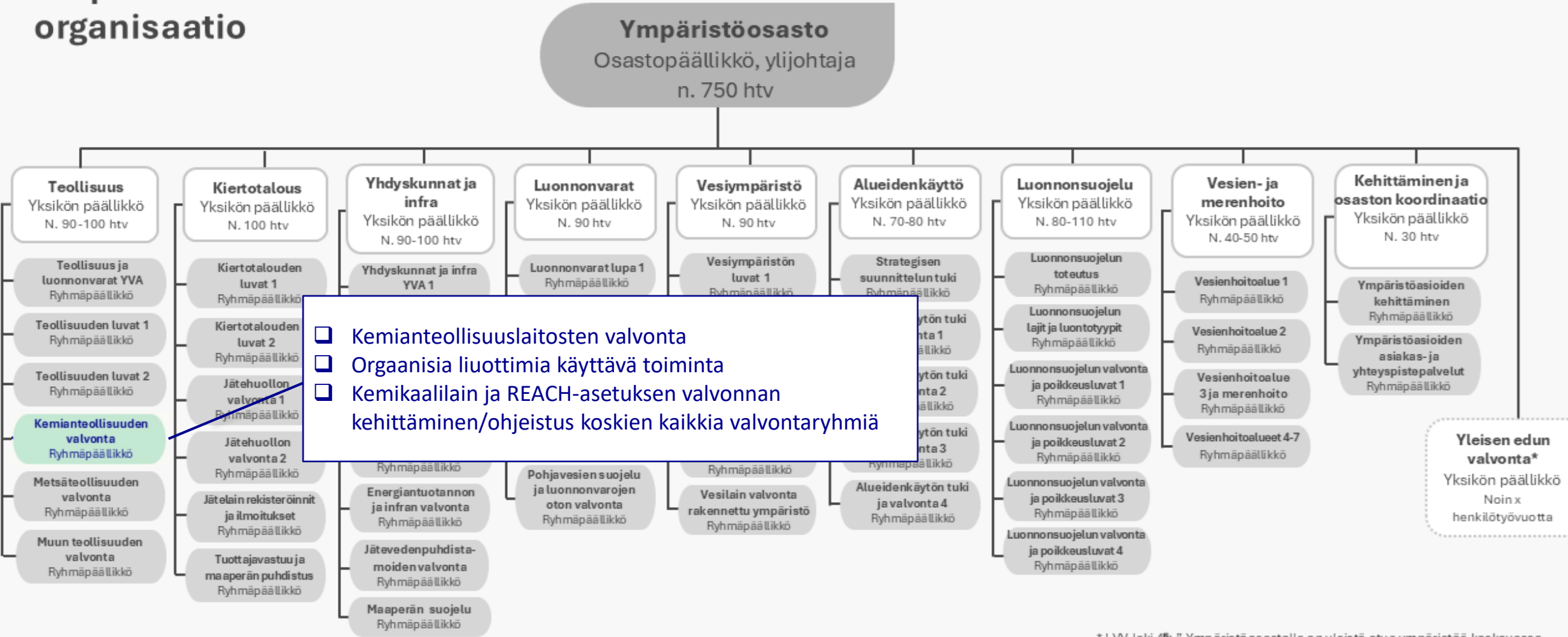
Juha Rantala, ryhmäpäällikkö, kemianteollisuuden valvontaryhmä

Ympäristöosaston organisaatio

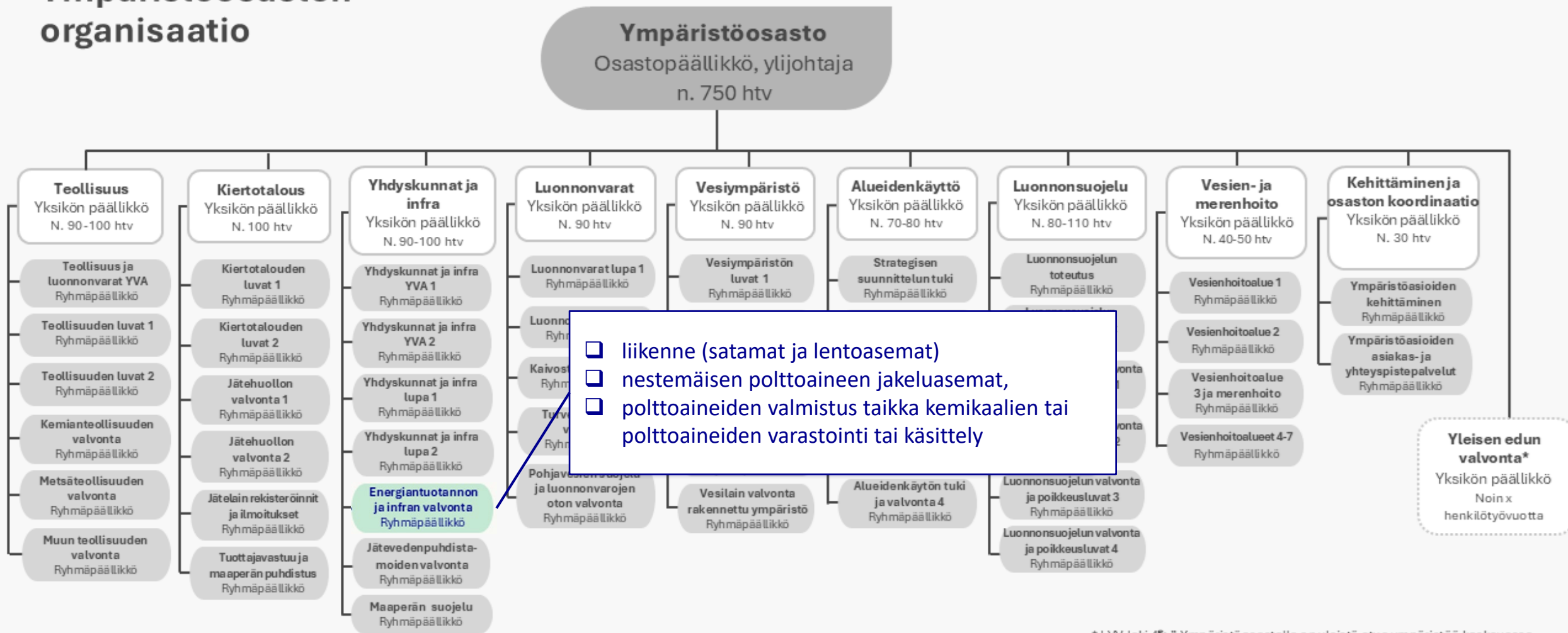
Ympäristöosaston organisaatio

- ☐ Kemianteollisuuslaitosten valvonta
- ☐ Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta
- ☐ Kemikaalilain ja REACH-asetuksen valvonnan kehittäminen/ohjeistus koskien kaikkia valvontaryhmiä

* LVV-laki 45: "Ympäristöosastolla on yleistä etua ympäristöä koskevassa päätöksenteossa ja muutoksenhaussa valvova yleisen edun valvontayksikkö. Yksiköllä on yleisen edun valvontatehtävässään itsenäinen ratkaisuvallta. Yksikön toiminta on järjestettävä siten, että sen riippumattomuus ja puolueettomuus näissä tehtävissä on turvattu eikä yksikölle saa antaa sellaisia muita tehtäviä, jotka voivat vaarantaa näiden tehtävien asianmukaisen hoitamisen ja riippumattomuuden."

Ympäristöosaston organisaatio

- ☐ liikenne (satamat ja lentoasemat)
- ☐ nestemäisen polttoaineen jakeluasemat,
- ☐ polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely

Lupa- ja valvontaviraston valvonta

Ympäristönluvanvarainen toiminta

- suunnitelmallinen valvonta (määräaikaistarkastukset, tarkkailuraportit, häiriö- ja poikkeustilanteet ja yleisöilmoitukset)
- Kemikaalilain mukainen kemikaalien käytön olosuhdevalvonta

Yleisen edun valvonta

- Ympäristövahinkojen torjunnan asiantuntijatehtävät ja –valvonta
- Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistus
- Asianomistaja ympäristörikosasioissa

Yleisen edun valvonta

Ympäristövastuu - määritelmä

Ympäristövastuu on toimintaa, jossa huomioidaan ympäristön tila ja luonnonvarojen kestävä käyttö.

Se sisältää sekä *haitallisten ympäristövaikutusten vähentämisen* että *myönteisten vaikutusten edistämisen*.

Sillä tarkoitetaan velvollisuutta tuntea ja hallita toimintansa ympäristövaikutuksia, minimoida haitat luonnolle ja ilmastolle sekä ehkäistä ympäristövahinkoja, kattaen niin lakisääteiset velvoitteet kuin vapaaehtoiset toimet, kuten päästöjen vähentämisen ja luonnonvarojen kestävä käytön.

Miksi ympäristövastuu on tärkeää?

- **Ympäristön suojeleminen**
 - Estää vahinkoja ja edistää luonnon elpymistä.
- **Liiketoimintahyödyt**
 - Vahvistaa yrityksen mainetta, houkuttelee sijoittajia ja voi parantaa asiakassuhteita.
- **Ennakointi**
 - Auttaa hallitsemaan riskejä ja täyttämään tulevaisuuden sääntelyvaatimuksia.

Miten ympäristövastuuta toteutetaan?

Ympäristöjärjestelmät

Työkaluja ympäristöasioiden hallintaan ja seurantaan (esim. ISO 14001).

Strategiat

Selkeät tavoitteet ja suunnitelmat päästöjen ja haittojen vähentämiseksi.

Luontopohjaiset ratkaisut

Investoinnit ja liiketoimintamallit, jotka tukevat luonnon hyvinvointia

Lainsäädännön noudattaminen

Ympäristövastuu ympäristönsuojelulaissa

- **Selvilläolovelvollisuus**
 - Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja –riskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista
- **Velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista**
 - Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi.
- **Pilaantumisen torjuntavelvollisuus**
 - Velvollisuus ryhtyä tarpeellisiin toimiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi.

Ympäristövastuu ympäristönsuojelulaissa

YSL:n lupa- tai ilmoituksenvarainen tai rekisteröitävä toiminta

- Ennaltavaraautumisvelvollisuus

Onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi

- Kemikaalien käyttöä koskevat erityiset velvollisuudet

Kemikaalia ei saa käyttää siten, että siitä aiheutuu tässä laissa tarkoitettua merkittävää ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Valittava käyttöön olemassa olevista vaihtoehtoja kemikaali tai menetelmä, josta aiheutuu vähiten ympäristön pilaantumisen vaaraa (kohtuullisuusharkinta)

Lainsäädännön kieltojen noudattaminen

- Maaperän ja pohjaveden pilaamiskiellot

Kemikaalien siirtokuormaus

- Siirtokuormaustoiminnassa polttonesteitä siirretään ajoneuvosta toiseen kuljetuksen aikana vaihtelevissa olosuhteissa.
- Huomioitava YSL:n huolehtimisvelvollisuudet ja pilaamiskiellot
 - ⓘ siirtokuormauspaikan valinta
 - tärkeiden pohjavesialueiden ulkopuolella
 - valvottu alue, jossa vuodot havaittavissa ja talteen otettavissa (esim. jakeluasemat)

Lisätietoa

- **Kemikaalien käsittely ja varastointi**
 - [Kemikaalien käsittely ja varastointi - Vastuut ja velvollisuudet - Suomi.fi](#)
- **Kemikaalien kuljetus**
 - [Kemikaalien kuljetus - Vastuut ja velvollisuudet - Suomi.fi](#)

Yhteystiedot

Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV

Ympäristöasioiden asiakaspalvelu (Y-aspa)

Sähköposti: asiakaspalvelu.ymparisto@lvv.fi

Puhelin: 0295 256 920 (maanantai–perjantai kello 9–15)

Lisätietoja: <https://lvv.fi>